

Красимир Бачков
Подарък за Коледа

Беше жестока зима. Хората се лутаха в студа и страха си. Късно в деня преди Коледа, двама гладни мъже стояха един срещу друг и се гледаха с омраза. Намираха се в един селски двор и единият стискаше къса, очукана брадва с явна закана, а в ръцете на другия пърхаше жива кокошка. Ако не беше самата нелепа действителност, всичко щеше да изглежда адски смешно.

– Пусни кокошката! – дрезгаво заповяда по-възрастният с брадвата.

– Няма! – стисна я по-здраво другият, а тя изскряка от болка.

– Ще те убия, крадливо куче! – брадвата се издигна заплашително, човекът с кокошката изпусва, хвърли я в лицето на стопанина и побягна. Направи няколко крачки в снега и изведнъж пропадна сред двора. От дупката долетя вик на болка, който сподавено премина в стон.

– Е, намери си го! – продума стопанинът на двора и захвърли брадвата встрани. Приблужи се и погледна към пострадалия крадец. Мъжът в ямата бе нарязан точно през гърлото от парчета стъкло, останали от едно счупено черчево от парник. Кръвта му се лееше обилно и багреше снега в толкова тъмночервено, че при сумрака на идващата вечер петната изглеждаха почти черни.

– А-а-а! – само изпъшка крадецът и се свлече на дъното на ямата. От джоба на захабеното му палто се плъзна малка кутия с цветни моливи и спря в собствената му кръв.

– Ей, я ставай! – глухо заповяда стопанинът.

Мъжът долу не мръдна.

* * *

Гарсоньерата се намираше в последния блок, на последния етаж в този краен квартал на града. Прозорците ѝ гледаха на север, но през тях не се виждаше нищо, защото бяха замръзнали. Скреж блестеше по стените на малкия кухненски бокс, въпреки топлината, идваща от единствения реотан на електрическата печка. Пред нея, на детско дървено столче, облечено в голяма шофьорска шуба, на главата с фес, на краката с ботушки, седеше около петгодишно момиченце, протегнало ръце към топлината. То монотонно си повтаряше едно двустихие от коледната песничка, която бяха учили до вчера в детската градина. Постепенно навън се здрачи и сякаш стана по-студено. Синьо-виолетовото наметало на нощта изведнъж се строши при звъна откъм входната врата.

– Тате, тате! – побягна радостно хлапето, но когато отвори, видя само бабата от втория етаж, с малка чиния кекс в ръцете.

– Вземи, Янче! – подаде кекса старичката. – Да се подсладите за

Коледа! – А то, баща ти, бива ли да го няма баш сега?! Печката гори ли ви? Хайде, ако искаш, слез при мен на топло, доде се върне татко ти!

– Мерси, мерси, бабо! – едва успя да прекъсне пороя от думи детето, взе кекса и малко нелюбезно затвори вратата. Повлече шубата обратно и се върна пак на столчето, пред печката. Въздъхна дълго, като уморен от чакане възрастен човек и изтри навлажнените си очи.

* * *

Два часа след като измъкна крадеца от ямата, бай Васил, обясняваше на пристигналия фелдшер:

– Нищо не съм му сторил, бе Тодоре! С пръст не съм го пипнал! Искях само да го уплаша с брадвата, а той като хукна! Глей сега, каква стана! Да му опустее и ямата, дето не я запуших на времето! Право отгоре ѝ налетя!

Фелдшерът го гледаше мълчаливо и несъзнателно гризеше долната си устна. Даваше си сметка, че много не може да помогне на пострадалия, дори нямаше как да телефонира до болницата в града. Пътят бе непроходим от вчерашната поледица, в селото нямаше ток и вода, а телефонната и телеграфна връзка също бяха прекъснати. Тази вечер бе празник и дядо Коледа щедро бе изтърсил торбата с подаръци за бедните. На тях в България друго не им се полагаше.

– Ей, Колето бе! – плесна се по челото бай Васил.

Фелдшерът го погледна въпросително, но видя само гърба му при вратата. След пет минути, при голямата желязна порта, пред най-хубавата къща в селото, бай Васил чукаше с две ръце, колкото може по-силно. Една немска овчарка и два добермана залаяха истерично отвътре и направиха шума оглушителен. Откъм къщата светна силна лампа и се чу мъжки глас:

– Кой хлопа там!

Бай Васил се провикна и надвил лая на кучетата, обясни на стопанина защо го безпокои.

– Чакай малко! – чу се отвътре и след като светна още една външна лампа, мъжът разгони кучетата и отвори вратата. Единствената къща в селото, където имаше ток, бе неговата, благодарение на дизеловия агрегат, глухо бучащ откъм мазето.

– Човек, бе Коле! Човек пострада у нас на двора и трябва да се обадим в града за помощ!

– К'во му стана?

– Абе, остави! Тръгнал да ми краде кокошките, ама за беля падна в

ямата на двора и си нарязва гърлото, завалията! Кръв изтече, колкото от една свиня! Давай, звъни по мобифона на бърза помощ в града, че фелдшерът се чуди какво да го прави!

– Да бе! Как не! Той ще краде, пък ти ще го спасяваш! – свъси вежди Кольо – И той намерил баш от кого да краде! Че ти имаш ли кокошки?

– Запазих две, ако се сети синът да наобиколи по празниците, но мани ги кокошките! Дай да видим как ще спасяваме човека!

– Човек...! – изскърца със зъби Кольо. В лютия студ бе излязъл само по риза, от зачервената му едра като на бик глава струеше пара, а огромното му туловище, стъпило на къси криви крака, будеше скрита заплаха. С явно нежелание измъкна мобифона, закачен на колана на панталона му. Набра нужния номер и след малко се свърза. Стана ясно, че болният трябва да се заведе до града, ако искат да оживее.

– Е, чу сам! – процеди Кольо – Като искаш, води си го в града! От мен толкоз!

– Чакай, Коле! – дръпна се бай Васил – не е шега работа туй, ей! Ще си отиде човекът, ще погине марцина! Изкарай джипа да го откараме до града! Сам си казвал, че Мицубишито може да мине отвсякъде! Аз ще платя бензина!

– Ще платиш! – присмя се другият – Ти за хляб пари нямаш, ще ми плащаш! Аз кола за хайдучи нямам! – обърна гръб и понечи да затвори вратата.

– Ей! – страшно изрева бай Васил. Кольо учуден се обърна. – Изкарай джипа, хайдучино, че лошо ти се пише! По-голям хайдук от тебе в село няма! Ама ха!

Кольо се подсмихна накриво и затръшна портата пред лицето му.

– Верицата ти и мръсна гад! – отчаяно изпсува бай Васил и безпомощно се заоглежда към близките къщи.

* * *

Яна захвърли подгизналата от сълзи кърпичка и заплака с глас. Навън вече се чуваха гърмежи, хората се веселяха и пееха, а тя разбра, че с татко ѝ сигурно се е случило нещо лошо, щом не се върна досега. Беше обещал да ѝ опече пиленце на празника, но не обясни как ще го купи, като нямаха пари. Просто излезе и не се върна. Изведнъж жичката на ретана изпуши и угасна. Студът я сграбчи с ледените си пръсти и тя уплашена побягна навън. Притича по стълбите до втория етаж и зачука по вратата на старицата. След малко тя се отвори.

– Бабо, бабо! – изплака детето. – Тати го няма и печката угасна!

– Ела, пиле! – хвана го за ръката старата жена и го прибра.

В кратко резюме на седмичната криминална хроника по радиото, между десетината измръзнали и умрели от глад старци, редовните кражби и изнасилвания, дикторът събщи и за смъртта на крадец на кокошки в близкото до града село. Заедно с него се бе обесил и похитеният стопанин на кокошките. Необичайно в случая било, че в ръцете на обесения намерили опръскана с кръв кутия цветни моливи.

Беше Коледа срещу 1997 година в България.

КРАЙ

© 1997 Красимир Бачков

Източник: Авторът

Разказът е публикуван първоначално в сборника „Синият кон“, издаден през 1997 г.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3089>]